

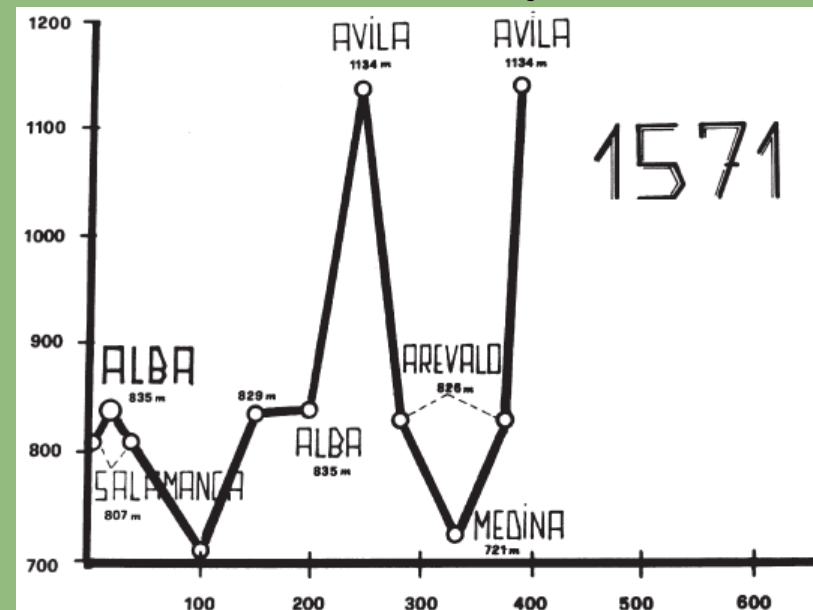
Zakládání 2

Od priorátu ve Vtělení
po založení v Beas de Segura

Události chronologicky 1571

- V dubnu **1571** cestuje do **Mediny** a odsud pak do **Ávily**;
- 27. června Petr Fernández navštěvuje Vtělení, žádá Terezii, aby přijala **priorát** v klášteře Vtělení, žádost jí opakuje i Pán (R 20);
- 10. července: přijímá priorát ve Vtělení (jmenovaná vizitátorem);
- 13. července se formálně zříká uvolněné Řehole a obnovuje svou profesi ve Sv. Josefovi v Ávile (stejně tak bosé, které přišly z Vtělení), vizitátor zřeknutí se formálně potvrdí 6. října;
- srpen – září cestuje znovu na Karmelu **v Medině**.
- 2. září Pedro Fernández vydává různá akta pro bosé (sestry);
- 14. září Rubeo dovoluje nová založení bosým bratřím;
- 23. září se koná provinční kapitula v San Pablo de la Moraleja;
- začátkem října se vrací z Mediny **do Ávily**;

Historický rámec (TAFD)

- Přestávka v náboženských válkách ve Francii (Mír ze Saint Germain = mírová smlouva mezi katolíky a hugenoty r. 1570).
- náboženské pronásledování v Anglii, exkomunikování královny Alžběty (1570).
- bitva u Lepanta (1571);
- masakr Bartolomějské noci (Francie: 23-24. 8. 1572);
- v Římě umírá sv. Pius V. a sv. František Borgiaš (1572).
- v Salamance začíná proces proti br. Luisovi de León (1572).

● Masakr Bartolomějské noci, François Dubois

Události chronologicky 1571-1573

- 6. října **1571** se ujímá na tři roky priorátu **ve Vtělení** (ustanovením vizitátora však patří do kláštera v Salamance);
- 19. ledna **1572** se během zpěvu sobotního Salve zjevuje Panna Maria v chóru (R 25);
- 30. března na Květnou neděli obdrží eucharistická milost (R 26);
- 25. dubna přijímá v Pastraně hábit Jeroným Gracián;
- na jaře přivede Terezie do Vtělení br. Jana od Kříže jako zpovědníka;
- v září (?) píše *Odpověď na výzvu*;
- 18. listopadu obdrží milost duchovního manželství (R 35);
- v únoru **1573** cestuje **do Alby a Salamanky**;
- začátkem února několik dní v Albě; Potvrzuje podpisem kopii *Cesty*;
- 31. července přijíždí do Salamanky (obtíže se získáním domu);
- 25. srpna v Salamance začíná *Knihu zakládání* (Prolog);
- 28. září se komunita ze Salamanky stěhuje do domů Petra de la Banda (Z 19,9); plánuje zakládání v Beas a v Segovii (Z 21,1).
- bosí založili konventy v Andalusii s dovolením apoštolského vizitátora, ale proti příkazům P. generála (příčina vážných těžkostí v budoucnu);

Převorkou ve Vtělení (TA 30,1)

- *nejdrsnější zkouška poslušnosti, které kdy byla podrobena;*
- je převorkou kláštera během tříletí 1571-1574 (od svých 56 do 59 let); v červenci jí vizitátor Petr Fernández navrhuje priorát ve Vtělení (vzpírala se, srov. R 20) a tentýž otec vizitátor ji mezitím jmenuje převorkou Karmelu v Medině, odkud se musela krátce předtím narychlo vzdálit pod hrozbou exkomunikace;
- 6. října cestuje z poslušnosti z Mediny do Ávily a tam téhož dne vizitátor úředně potvrzuje její novou profesi prvotní Řehole a stanovuje, že přináleží do Karmelu v Salamance, zároveň ji však potvrzuje jako převorku ve Vtělení;
- Terezie se ujímá úřadu téhož dne nebo ráno následujícího dne 7. října 1571;

Převorkou ve Vtělení – pro připomenutí (TA30,2)

- nebyla stanovená převorkou Vtělení volbami mnišek, ale jmenováním (pravděpodobně vizitátorem Petrem Fernánde- zem OP a zásahem provinciála Angela de Salazar (srov. Z 21,1), kteří jí tak chtěli zabránit v za- kládání dalších klášterů bosých karmelitek;
→ klášter Vtělení bude pro ni jakýmsi pozlaceným vězením;
- mnišky ve Vtělení se cítily nespravedlivě zbaveny normálního práva volby a postavily se vší silou proti;
- když přišla ze Sv. Josefa v doprovodu provinciála Angela de Salazar a velkého průvodu, zabránily jim, aby vstoupila do domu tím, že zavřely hlavní dveře...
Skupina musela vstoupit kradmo dveřmi dolního chóru;

Převorkou ve Vtělení – pro připomenutí (TA 30,2)

- vše se utiší, když zorganizuje slavnostní převzetí úřadu v klášterním chóru a na převorskou židli umístí sochu Naší Paní Dobrotivé:
„Paní mé a sestry mé, náš Pán mě prostřednictvím poslušnosti poslal do tohoto domu, abych vykonávala tento úřad... Přicházím jen proto, abych vám sloužila a věnovala se vám ve všem, co bude možné. Jsem dcerou tohoto domu a sestrou vašich Milostí. Nebojte se mého řízení, neboť i když jsem až dosud žila a vykonávala řízení mezi bosými, z dobroty Boží dobře vím, jak mají být řízeny ty, které jimi nejsou.“
- jejím programem je být matkou a učitelkou komunity, a tak se snaží získat přízeň mnišek: *„je pokoj... a mají ke mně mnoho úcty“* (Dop. 7. 11. 1571);

Převorkou ve Vtělení (TA 30,2-5)

- Mezi 130 ženami sdílelo s ní nejméně 40 z nich její ideál modlitby a duchovního života (P. Ibáñez);
- Nejzávažnějším nedostatkem je ekonomická chudoba → Terezie prosí o pomoc své přátele i vlastní příbuzné;
- Pečuje o řeholní život:
 - vzdálí z kláštera světské nájemnice (podrží jen ty, které se starají o nemocné),
 - pečlivě se stará o liturgii a účast v chóru, sama jde příkladem,
 - využije první postní období tříletí k tomu, aby zabezpečila usebranost domu tím, že uzavře hovorny,
 - i přes chudobu domu dává sama někdy najíst chudákům,
 - Pán jí vlévá naději, že tento dům se bude zlepšovat (R 31),
 - využívá výzvy poustevníků z Pastrany a improvizuje duchovní souboj,
 - zvláštní pozornost věnuje práci zpovědníků a nechává přivést do Ávily br. Jana od Kříže (časem se pro intenzitu práce přestěhuje spolu s br. Germanem do jednoho z domků za zdí kláštera; Jan zůstane věrný svému poslání duchovního otce i poté, co Terezie skončí svůj priorát a opustí dům)

Převorkou ve Vtělení (TA 30,6-7)

- Když na podzim r. **1577** končí ve Vtělení tříletí D. Jany del Aguila většina voliček dává svůj hlas Matce Terezii; karmelitánský vizitátor Jeroným Tostado, který předsedá volbě se rezolutně postaví proti a hlasy prohlásí za neplatné; mnišky se vzbouří, předseda je exkomunikuje a ony se musí odvolat na vysoká místa..., aby pokračovaly v sebeobhajobě.
- Terezie chová k ubohým exkomunikovaným mniškám mateřský soucit, ale v žádném případě se nechce vrátit do úřadu převorky; br. Jan, který s hlasováním neměl co do činění, platí důsledky: V noci z 3. na 4. prosince je unesen a je držen ve vězení v Toledu; Světice se okamžitě obrátí na krále a žádá pro br. Jana o milost (Dop. 218). Marně...

Převorkou ve Vtělení – mystické milosti (DVD z Vtělení)

Ve Vtělení obdržela mnoho mystických milostí:

- Zbožná tradice vypráví, že viděla **Dítě Ježíše**, a když se jejich pohledy setkaly, dítě se jí zeptalo: Jak se jmenuješ? “Terezie od Ježíše. A ty se jmenuješ jak?”, chlapec odpověděl: “Já, Ježíš od Terezie.”
- Ve vytržení pocítila: „**Moje převorka** způsobuje tyto divy“ (Dop 39,9);
- V předvečer svatého Šebestiána během zpěvu **Salve** viděla, jak Matka Boží sestoupila s velkým množstvím andělů a v jejím nitru zazněl hlas: „Dobře jsi udělala, když jsi mě sem postavila, budu přítomná chválám, které se budou vzdávat mému synu, a představím mu je“ (R 25);

Převorkou ve Vtělení – mystické milosti (DVD z Vtělení)

- na místo podpřevorky umístila sv. Josefa a říkala, že jí povídá o tom, co dělají řeholnice, a tak ho nazvaly povídkový (**parlero**);
- 30. března **na Květnou neděli** obdrží eucharistickou milost (R 26): *Pán mi řekl: „Dcero, chci, aby ti má krev prospěla. A neměj strach, že by ti snad mělo*

scházet mé milosrdenství. Prolil jsem ji v mnoha bolestech a ty se z ní těšíš s tak velkou rozkoší, jak vidíš. Dobře ti platím za hostinu, kterou jsi mi v tento den uspořádala.“

A předtím, když si večer před sebe s velkým násilím položila chléb, že se jej pokusí sníst... Hned se mi tam zpřítomnil Kristus, a připadalo mi, že mi lámal chléb a sám mi jej kladl do úst, a že mi řekl: „Jez, dcero, a snes to, jak dokážeš. Tíží mě, jak trpíš, ale tak je to pro tebe nyní vhodné.“

Převorkou ve Vtělení – mystické milosti (DVD z Vtělení)

- svědkem jejího sjednocení s Bohem byl její otec a bratr Jan od Kříže:
Když jí 18. listopadu 1572 podával sv. přijímání, rozdělil hostii, a Terezie uslyšela hlas svého Pána: „Neměj strach, dcero, protože nikdo není schopen Tě oddělit ode mne,“ A Kristus jí podal pravou ruku a řekl: „Pohled' na tento hřeb, který je znamením, že budeš ode dneška mou nevěstou. Až dosud sis to nezasluhovala.

Od nynějška si budeš hledět mé cti nejen proto, že jsem tvůj Stvořitel a tvůj Král a tvůj Bůh, nýbrž jako má opravdová nevěsta: má čest je již tvá a tvá je má.“

Prožila mystickou **milost duchovního manželství** (R 35).

Události chronologicky 1574

- v lednu **1574** T. cestuje ze Salamanky **do Alby** (v této době princezna z Eboli odchází z Karmelu v Pastraně);
- v březnu 1574 odjíždí z Alby **do Segovie**, doprovází ji sv. Jan od Kříže, Julián z Avily a A. Gaytán (do Segovie přijíždějí 18. března);
- 19. března založení Karmelu v Segovii (Z 21), převorkou se stává Alžběta od sv. Dominika;
- 6-7. dubna přijíždějí do Segovie mnišky z Pastrany, které opustily založení princezny z Eboli;
- duben-květen: princezna z Eboli udává *Knihu života* inkvizici;
- 13. června vizitátor dominikán F. de Vargas, jmenuje P. Graciána provinčním vizitátorem a vikářem karmelitánů v Andalusii;
- Rubeo zplnomocňuje P. Antonia Heredia k založení v Almodóvar del Campo;
- 13. srpna Řehoř XIII ruší oprávnění apoštolských vizitátorů;
- 22. září nuncius N. Ormaneto jmenuje apoštolské vizitátory Karmelu pro Andalusii P. F. de Vargas a J. Graciána „in solidum“;
- 30. září odjíždí ze Segovie směrem **do Ávily**, začátkem října přichází **do Vtělení**, aby ukončila svůj priorát (6. října), vrací se do Sv. Josefa;
- koncem prosince cestuje do Valladolidu kvůli sporu Casildy de Padilla a její rodiny (Casilda v prosinci vstupuje na Karmel ve Valladolidu, Z 11,8).

9. Zakládání v Segovii (TAFD)

- Vtělení bylo pro Terezii pozlaceným vězením. Představení se z nařízení Říma snažili nenechat ji odejít, ani aby vyřídila urgentní záležitosti svých domů; dovolení odmítli dokonce D. Marii Enríquez, vévodkyni z Alby (obdržela ho, až když se obrátila na krále Filipa II.)
- cestou do Alby urovná spor, který vznikl mezi jejími mniškami a švagrem Janem de Ovalle;
- v Salamance r. 1573 pomáhá sestrám se stěhováním z vlhkého a nezdravého studentského domu do domu Petra de la Banda...;
- tam jí jednoho dne v modlitbě Pán řekne, aby odešla založit klášter do Segovie. Věděla, že apoštolský vizitátor tomu není nakloněný a že dosud neskončil její priorát ve Vtělení, přesto ho opřená o vnitřní ujistění požádá, a on založení dovolí (Z 21,1-2);

9. Zakládání v Segovii (TAFD)

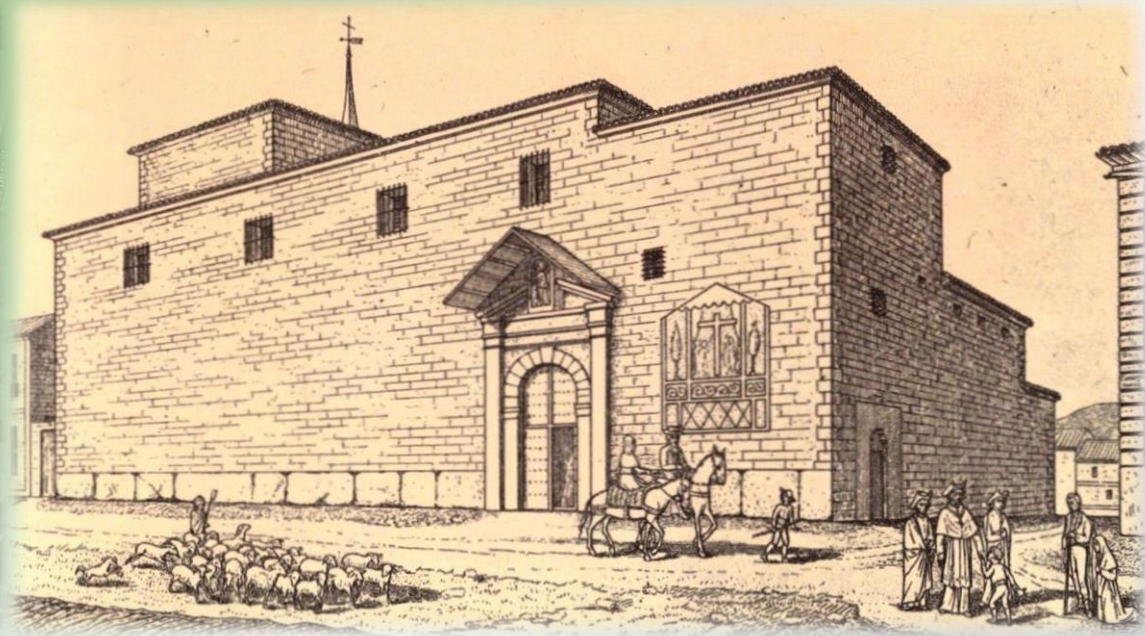
- v Segovii má přátele z rodiny Jimena (Alžběta od Ježíše (Jimena) byla mniškou v Salamance) a láká ji myšlenka přestěhovat do nového domu sestry z Pastrany;
- po zkušenosti v Toledu a Valladolidu pochopila, že je důležité nejprve pronajmout dům a teprve pak hledat vhodnější místo (Z 21,2);
- zdá se, že jsou všechny předpoklady splněny: má povolení biskupa D. Diega de Covarrubias, dovolení z města od správce, který byl jeho synovec i zařízený dům k dispozici;
- Terezie se vydá na cestu přes Albu de Tormes, Salamanku a Medinu del Campo jede nejprve do Ávily a odtud ve druhé polovině března odjíždí spolu se čtyřmi řeholnicemi, br. Janem od Kříže, kaplanem Juliánem z Ávily a Antonio Gaytánem, „obráceným“ rytířem z Alby (poslední dva budou pověřeni pomoci mniškám při nočním útěku z Pastrany);

9. Segovia – klášter sv. Josefa z Karmelu 19. 3. 1574 (TAFD; TA 37)

- do Segovie karavana přijíždí vpředvečer slavnosti sv. Josefa a za svítání 19. 3. 1574 je sloužena první mše sv. a uložena Nejsvětější Svátost;
- mši sv. odslouží P. Julián, po něm br. Jan a nakonec kanovník D. Jan de Orozco y Covarrubias, synovec biskupa a převor kanovníků...
- někteří lidé však udali nový klášter, který vznikl přes noc, mnišky a kaplany vikáři diecéze, který diecézi spravoval v nepřítomnosti biskupa a který nic nevěděl o příjezdu matky zakladatelky; ujištění o ústním dovolení k založení mu nestačilo, zakázal sloužit v domě mši sv., nařídil odstranit Nejsv. Svátost a br. Janovi vyhrožoval vězením; (Z 21,8 a TA 37,6)
- z 6 na 7. dubna 1574 přijíždějí mnišky z Pastrany a převorka s dovolením pro stejný úřad v Segovii (Terezie líčí příhodu s obdivuhodnou umírněností - Z 17,16-17; na intrikářku bude vzpomínat s něhou - Dop. 344,4); (TA 37,8-9)
- když se hněv vikáře utišil, Terezie musela čelit nekonečnému množství sporů, aby získala definitivní dům pro založení;
- vše se podaří začátkem října, kdy se může vrátit do Vtělení, aby ukončila svůj priorát;

Založení v Segovii (Diccionario, TAFD)

- dům získala nakonec díky vlivu a penězům D. Anny Jimeny a její dcery, které daly, co mohly, a vstoupily k bosým, přijaly jméno Anna od Ježíše a Marie od Vtělení;
- na tomto Karmelu v rozhovorech s P. Diegem de Yanguas a Jeroným Graciánem podstoupí jakési cenzurní zkoumání autografu Vnitřního hradu (červen 1580);
- později na tento Karmel bude docházet br. Jan od Kříže (1588-1589 a 1590-1591) a v Segovii v konventu bratří budou odpočívat jeho tělesné ostatky.

Zakládání v Adalusii (TA 38,1-2)

Terezie založila v Andalusii Karmel:

1. v Beas (Jaén)
2. v Seville.

Z Andalusie zorganizovala založení Karmelu:

3. v Caravace (Murcia) - Karmel, který zřídí, aniž by byla přítomná;
4. v Granadě (20. 1. 1582), jehož založení svěří br. Janu od Kříže a m. Anně od Ježíše, zatímco sama připravuje cestu do Burgosu. (TA 38,1)

Ve vztahu k Andalusii prožila už dříve dvě důležité epizody:

- andaluskému apoštolovi, sv. mistru Janovi z Ávily, předložila ke schválení *Knihu života* a obdržela jeho potvrzující dopis;
- z Andalusie jí přišlo pozvání k založení Karmelu v Segura de la Sierra (Jaén) na začátku jejích zakladatelských cest, které se nezdařilo.

Události chronologicky 1574-1575

- V říjnu 1574 ukončila priorát ve Vtělení v Ávile a vrátila se na Karmel Sv. Josefa;
- koncem prosince cestuje **do Valladolidu** kvůli případu Casildy de Padilla;
- v lednu 1575 plánuje dlouhou cestu z Valladolidu přes Medinu, (Ávilu?), Toledo do Beas de Segura (Jaén; Dop. 79), nějakých 558 km;
- žádají ji o založení Karmelu v Caravace (Z 27, 1);
- 13. ledna má v Medině obláčku 14letá Jeronýma od Početí, dcera D. Eleny de Quiroga (Z 22, 19) a příbuzná budoucího kardinála Quirogy, věnuje jí několik veršů: „Kdo Vás sem přivedl, panno / z údolí smutku? / Bůh a můj dobrý osud“ (*Poezie* 24);
- 16. února přijíždí **do Beas** (uprostřed zimy přejeli přes Guadarramu a Despeñaperros);
- 24. února zakládá Karmel v Beas (Z 22, 19), převorkou jmenuje Annu od Ježíše (Lobera), pro Sevillu si nechá další vynikající mnišku, Marii od Sv. Josefa (Salazar);
- v dubnu přijíždí ze Sevilly do Beas a na cestě do Madridu P. Gracián;
- 27. února biskup D. Alvaro odevzdá autograf *Života* inkvizici ve Valladolidu;
- 2. března je autograf *Života* zaslán tribunálu v Madridu, inkvizitoři z Córdoba Terezii udávají Radě v Madridu;
- začátkem května: v Nombre de Dios umírá Jeroným de Cepeda a o něco později Štěpán, Tereziin synovec, syn Lorenza;
- 11. května Terezie odpovídá D. Alvarovi, jenž ji informoval o *Knize života* (Dop. 80);
- Terezie píše P. Granadovi do Lisabonu (Dop. 82).

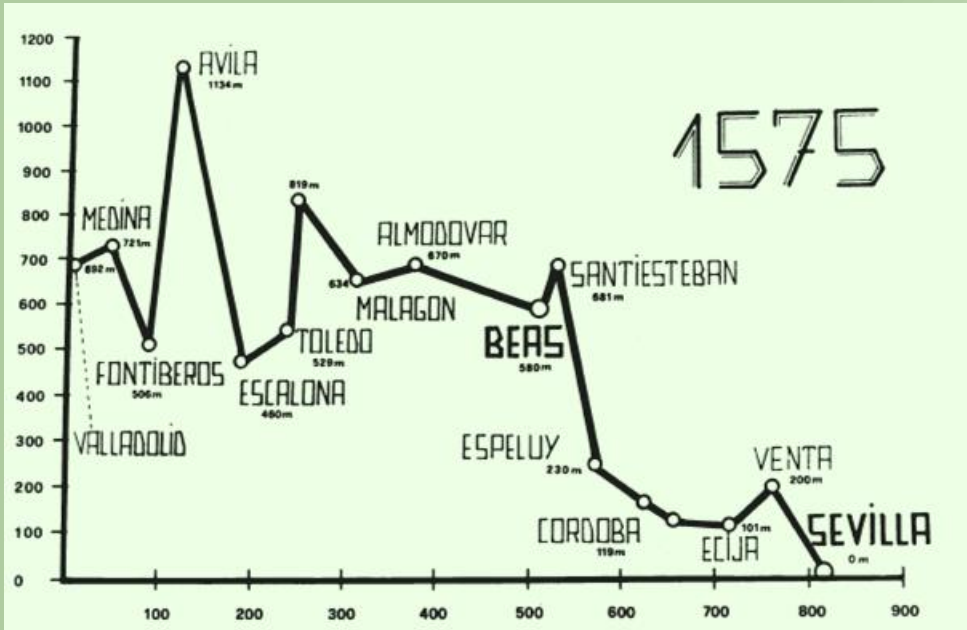
10. Beas de Segura (Diccionario, TA 38,4; TAFD)

- městečko v provincii Jaén, nacházející se blízko Segury a daleko od Ávily, občansky patřící do Kastilie, ale církevně do diecéze Cartagenské (tj. pod andaluskou správou) & ale Terezie má od o. generála dovolení zakládat pouze v Kastilii; (Dop. 83,2, VK: 81,5)
- Terezie je převorkou ve Vtělení, apoštolský vizitátor nechce, aby se dalšími zakládáními byť jen zabývala, navíc je stále víc nemocná;
- žádost o založení jí přichází do Salamanky (Z 22,1) od D. Cataliny Godínez a dalších lidí;
- D. Catalina touží už několik let založit klášter, je konvertitka, léta trpěla velkými nemocemi, ale Pán ji uzdravil; aby pro založení získala dovolení, sama se vydá do Madridu (získá ho, až když se obrátí na krále);

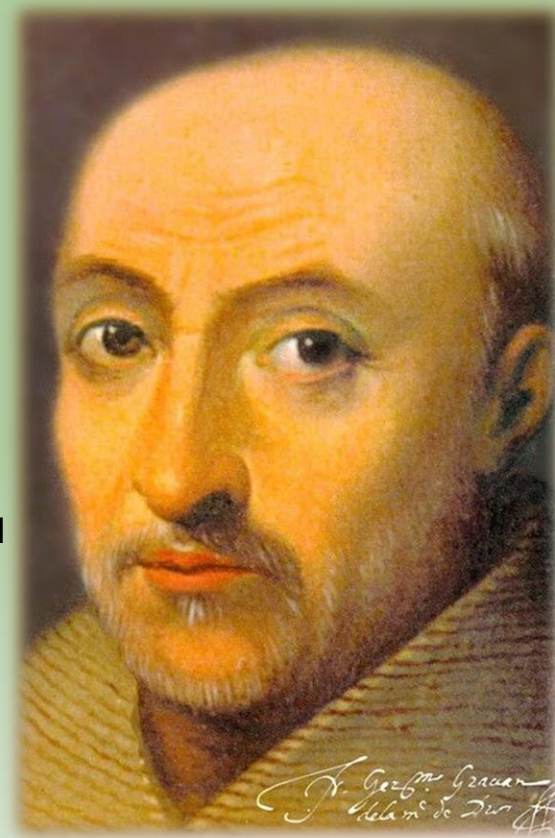
10. Beas de Segura (Diccionario, TA 38,4; TAFD)

- Terezie se vydává na dlouhou náročnou cestu plnou peripetií, vyjíždí s horečkou, uprostřed zimy přejíždějí přes Despeñaperros, když ztratí cestu, pomáhá jim sv. Josef...
- do Beas přijíždějí 16. února 1575: „Obyvatelstvo je přijalo s velkou slávou a radostí a procesím. Spokojenost byla obecně velká; dokonce i děti dávaly najevo, že jde o dílo, kterým se poslouží našemu Pánu“ (Z 22,19);
- přijedou s ní dvě výjimečné mnišky, Anna od Ježíše (Lobera) a Marie od sv. Josefa (Salazar), dva přátelé, Julián z Ávily a Antonio Gaytán, další mnišky a kněz Řehoř Naziánský (Řehoř Martínez);

10. Beas de Segura (Diccionario, TAFD)

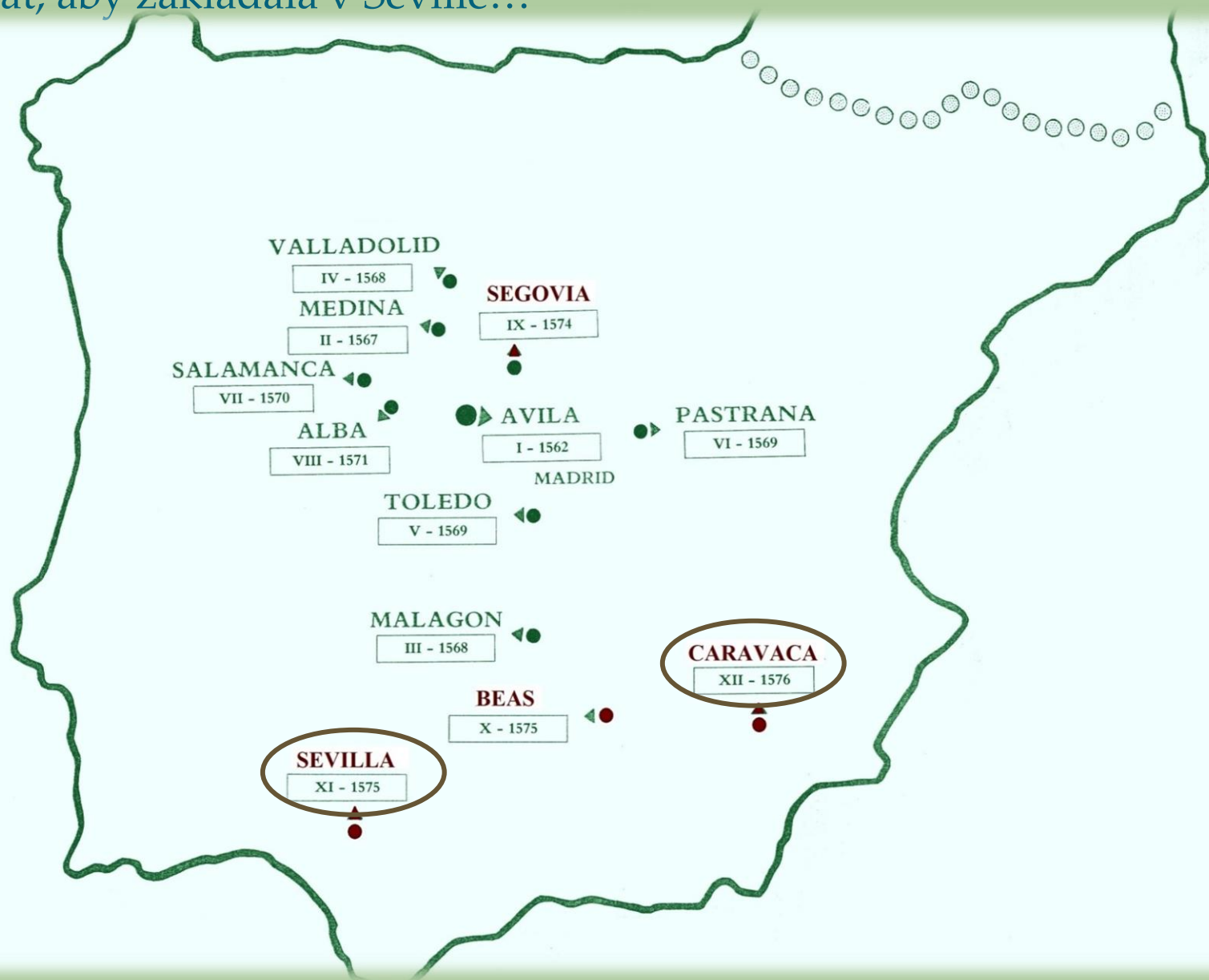
- 24. února 1575 je inaugurován **Karmel sv. Josefa od Spasitele**, Catalina Gódinez a její sestra Marie de Sandoval přijímají hábit a jména Catalina od Ježíše a Marie od Ježíše (Z 22,20);
- v Beas se Terezie poprvé setkává s otcem Graciánem, kterého zná zatím jen od slyšení a z dopisu;
- Jeroným Gracián je synem proslulého humanisty a sekretáře Filipa II., D. Diega Graciána de Alderete, a D. Juany Dantisco, dámy polského původu, má 20 sourozenců a vyniká velkými kvalitami: je podmanivý, má mimořádnou paměť, dar výmluvnosti a přesvědčivosti, jemnost ducha a značnou zručnost pro řešení složitých záležitostí;
- někteří lidé zapříčinili, že postupně ztratil přízeň u o. generála, především, když přijal delegování od dominikána Františka Vargase, aby byl vizitátorem „obutých“ i bosých pro Andalusii... Právě proto, aby poznali pravdivost faktů, zorganizovali Terezie a Gracián své první setkání v Beas;
- Terezie mu činí zvláštní slib poslušnosti (R 39-41), bude ho milovat čistou láskou přátelství, jež bude mít mateřské rysy...

Zajímavosti ze založení v Beas de Segura (Diccionario; TA 38,4-5)

- v Beas dostává těžkou zprávu o zadržení *Knihy života* inkvizicí;
- zůstane zde tři měsíce;
- 18. odjede z Beas do Sevilly, jako převorku zde nechá Annu od Ježíše, budoucí adresátku *Duchovní písně* br. Jana od Kříže a jeho významnou žačku;
- nejvýznamnější však bude přítomnost bratra Jana od Kříže, který bude pro zdejší mnišky nejlepším učitelem duchovního života od r. 1578:
 - začne zde stálé a systematické duchovní doprovázení tereziánského Karmelu,
 - sám přepíše autobiografické vyprávění jedné ze zakladatelek, Cataliny od Ježíše,
 - napíše pro sestry *Výstrahy* a dopisy komunitě,
 - je v Beas první, kdo uskutečňuje ideál Světice spojení obou rodin - bosých sester a bosých bratří.

O. Gracián se domnívá, že jako vizitátor těchto krajů může Terezii přikázat, aby zakládala v Seville...

Zdroje a použité zkratky

- *Diccionario de santa Teresa de Jesús*; Monte Carmelo 2001;
- DVD z kláštera Vtělení v Ávile: *Aquí vive Teresa* (text: sestry bosé karmelitky z kláštera Vtělení; překlad vlastní);
- Tomás Álvarez: *100 fichas sobre santa Teresa de Jesús*; Monte Carmelo 2007;
- Tomás Álvarez a Fernando Domingo: *Inquieta y Andariega*; Monte Carmelo 1981.

Zkratky

- **Diccionario** - *Diccionario de santa Teresa de Jesús*; Monte Carmelo 2001 (vlastní překlad);
- **Dop.** - Terezie od Ježíše: *Dopisy* (nevydaný překlad P. Vojtěcha Kohuta OCD);
- **R** - Terezie od Ježíše: *Relace* (nevydaný překlad P. Vojtěcha Kohuta OCD);
- **TA** - Tomás Álvarez: *100 fichas sobre santa Teresa de Jesús*; Monte Carmelo 2007 (vlastní překlad);
- **TAFD** - Tomás Álvarez a Fernando Domingo: *Inquieta y Andariega*; Monte Carmelo 1981 (vlastní překlad);
- **Z** - Terezie od Ježíše: *Kniha zakládání* (nevydaný překlad P. Vojtěcha Kohuta OCD).

Obrázky a snímky

- Google obrázky;
- snímky z filmu: *Teresa de Jesús* z r. 1984, který režírovala Josefina Molina;
- snímky z dokumentů o založeních sv. Terezie uveřejněných na Youtube;
- snímky z DVD režírovaných J. L. Sánchez Galánem.

Podrobnosti o zdrojích snímků a obrázků ve zvláštním souboru o zdrojích obrázků.